Рік I … Вівторок 25. лютого 1941. Ціна 30 сот.

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ: Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-39
РЕДАКЦІЯ: Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81

„Krakauer Nachrichten" — Tageszeitung.
Administration; Reichsstrasse 34.
Schriftleitung; Orzeszkowagasse 7.

ПЕРЕДПЛАТА в краю і закордоном:
місячно . . . . . . 6 зол.
Курс 1 нім. марки — 2 зол.
5 чеських корон — 1 зол.

Великі втрати Анґлії

БЕРЛІН, 24. II. — **Головне Командування Німецьких Збройних Сил** подає:

Дня 19. II. німці так важко ушкодили бомбами на північ. захід від Гебридів іще 2 великі ворожі торговельні кораблі, що можна вважати їх втраченими. Інші подробиці цього бою подало военне повідомлення з 20. II.

22. II. на цьому самому морському просторі вдалося німцям затопити бомбами один корабель містоти **7.000 тон** і важко ушкодити **два великі торговельні кораблі.**

Легкі боеві літаки заатакували одно летовище у східній **Анґлії** та знищили один ганґар і 4 літаки на землі.

Підчас стежних летів німецькі літаки бомбардували обєкти одної фабрики у північній **Шкотії** й заатакували скорострільним вогнем один військовий табор, ряд вантажних поїздів і змоторизовані кольони у південній **Анґлії.**

Минулої ночі німецькі бомбовики вдатно бомбардували бомбами важкого калібру портові уладження й важні военні обєкти в **Галі.** Німецькі літаки атакували без огляду на несприятливі атмосферичні умовини.

На **Середземному морі** німецькі боеві літаки поцілили бомбами середнього калібру один менший военний корабель, один торговельний корабель більших розмірів та портові обєкти в **Бенґазі.**

На південний захід від **Аджедабія** німецькі літаки вдатно заатакували бомбами й скорострільним вогнем два летовища й скупчені військові відділи.

Ні 22., ні 23. II. ворог не налітав на простори Німеччини.

В часі між 17. і 22. II. німці зістрілили у летунських боях і вогнем протилетунської артилерії **32 ворожі літаки.** Одночасно вони знищили багато ворожих машин на землі. Німці втратили у цьому ж часі 15 літаків.

Дії німецького й італійського летунства
В ПІВДЕННІЙ І СХ ІДНІЙ АФРИЦІ

РИМ, 24. II. — **Головне Командування Італійської Армії** подає:

На **грецькому фронті** не було ніяких замітніших подій. Ескадри італійських бомбовиків багато разів атакували з добрим вислідом одну ворожу морську базу. Один літак не вернувся.

Також і на сухопутньому фронті у **Північній Африці** не було нічого замітного. Літаки **німецького летунського корпусу** атакували у спадних летах кораблі в одному порті в **Киренаїці.** Бомби важкого й середнього калібру поцілили один корабель. 21. ц. м. німецькі літаки основно збомбардували одну ворожу летунську базу й одну ворожу пристань. Крім того італійці вдатно обстріляли скорострільним вогнем військові кольони.

У Східній Африці італійці відбили ворога у районі Кам-Сеуа в **Еритреї. У** долішній частині країни **Джуба** один італійський баталіон амгарських військ примусив відступити ворожу змоторизовану кольону, що намагалася підійти до італійських становищ коло **Тарбаксу.** Ворог потерпів величезні втрати.

Ворожі літаки збомбардували одну місцевість у **Ґоліям,** та не спричинили ніяких шкід. Протилетунська оборона зістрілила один ворожий літак.

Над долішньою країною **Джуба** італійські літаки зістріляли ще одну ворожу машину.

Вчора італійське военне повідомлення подало про ворожий налет на **Массаву.** Італійська протилетунська оборона зістрілила два анґлійські літаки.

Італійський підводний човен під проводом капітана фльоти Рікарда Боріса сторпедував і затопив на **Атлянтійському океані** корабель-цистерну, містоти **3.500 тон.**

——o——

Грядуть великі події

РИМ, 24. II. — Римська преса підкреслює невтомну акцію німецьких летунів проти анґлійських транспортів під конвоєм та військових обєктів в Анґлії. Італійські щоденники присвячують багато уваги тим важким ударам, що їх зазнали анґлійці **в Африці** й на **Середземному морі.** Одночасно вони дають зрозуміти, що коли у недалекому майбутньому поправляться атмосферичні умовини й настануть кращі умовини для налетів, будемо свідками ще сильнішої зачіпної акції. Німці вестимуть свої дії **підводними човнами й бомбовиками,** що їх збудували, й які відзначаються **нечувано великим прόміром діяння.**

Римсь,кий щоденник **„Тевере"** пише, що держави оси виведуть на поле бою такі военні засоби, що **знищать Анґлію.** Вони матимуть **перевагу** над военними засобами Великої Британії й Північної Америки, хоч би вони не знати як напружували свої зусилля у цьому напрямі. Та обставина, що німці мають у своїх руках побережжя Атлянтійського океану, сприяє німецькій офензивній акції. Це очевидне, що німці мають величезну перевагу. Британійська адміраліція має **тільки один засіб,** щоб зліквідувати цю перевагу: вирвати німцям атлянтійське побережжя. Але анґлійці не мають **ніяких засобів,** щоби це перевести в життя.

Еспансько-французький фронт проти Анґлії

ПАРИЖ, 24. II. — Відомий французький політик **Жак Доріо** помістив на сторінках власного щоденника вступну статтю на тему необхідности створити **французько-еспанський союз.** Його підставою є те, що приявність Анґлії в Ґібральтарі загрожує свободі й волі Франції й Еспанії на Середземному морі. Далі Доріо каже, що анґлійська бльокада утруднює працю над відбудовою Франції й Еспанії.

Контакт із громадянством

Українське громадянство на терені Ґенерал-Губернаторства переживає поважні зміни: перехід з демократичних форм життя на авторитарні.

Здається нема багато людей, які вважали б ту зміну небажаною. Всі пригадуємо собі негативні сторінки демократії, які інколи давались відчути й у нашому — зрештою здоровому — громадському житті: мобілізована в останній хвилині більшість — та пародія святої в очах кожного правовірного демократа більшости; демаґоґічні вискоки, випадково вибрані, незгармонізовані управи; засідання, що не могли відбутись через неприявність передбаченої статутом більшости, загальні збори найповажніших установ, що перетворювались інколи в арену скандальної борні. Але справедливість каже признати, що раніш кожний громадянин мав змогу хоч раз на рік, на загальних зборах, виступити з ініціятивою, кинути свою думку — цеґелку до спільної будови. З другого боку громадянство контролювало працю управ-установ. В авторитарних державах ті функції виконує *адміністрація* та *партія,* що на основі прецизно обдуманих засад взаємно доповнюють себе. Нація, зорґанізована авторитарно, мусить знайти також відповідні способи *звязку з громадянством.*

На цьогорічних відправах можна було почути дуже цінні думки та вказівки на цю тему Керманичі УЦК остерігали перед фальшивим розумінням засад провідницької системи: провідництво — це не самоволя, не безмежні можливості виладовування буйного індивідуалізму людини, що стоїть у проводі. Та людина обовязана працювати у близькому контакті не лише зі своїми співробітниками-референтами, але й з усім громадянством, підтримуючи той контакт за посередництвом колеґії, секції, на анкетах, ширших сходинах і т. д.

У таких методах орґанізації наші УДК. та їхні підбудови не стануть оліґархічними засклепленими клітинами, матимуть коріння глибоко у рідному ґрунті, черпатимуть з нього творчі соки — працю й ініціятиву усіх зорґанізованих громадян.

Чи не були би потрібні ще якісь інші форми звязку з громадянством? Думаємо, що так. Професійні секції обєднують загал українського населення міст, але вони мають розмірно вузький обсяг діяння, обмежений до професійних та безпосередньо з ними звязаних справ, не можуть займатися громадянським життям округи, як цілістю. Колеґії при референтах УДК. мають безпосередній контакт з кермою громадянського життя, але вони мало чисельні, при їхньому персональному доборі можна поминути не одну цінну одиницю, яка могла б дати багато творчої ініціятиви; у деяких місцевостях зібралося стільки громадян з різних далеких закутин краю, що УДКомітетам нелегко зорентуватися, хто з них до

чого надається, тому чимало сил залишається невихіснуваних. Ширші сходини й анкети дають добрі можливості ініціятиви, обмежені хіба самим масовим характером імпрез, зате зовсім не можуть входити в рахубу як орган громадянської контролі, бо перед ширшою публикою критика, навіть найоглядніша, неможлива.

А на громадянську контролю треба глядіти як на дуже позитивний чинник, який усунув би з нашого зорганізованого життя не одно недомагання. На землі нема непомильних людей, тому й нема бездоганних організацій. При найліпшій волі, при найкращих зусиллях, мусять час до часу трапитися якісь промахи, недогляди, занедбання. Люди, що безпосередньо кермують працею, часто не помічують того — лише хтось, хто стоїть збоку, може звернути їм увагу, вказати недостачі. Наша організаційна централя веде контролю на підставі звітів, люстрацій і т. д., але щоб вповні виконати ту функцію, щоб подрібно проаналізувати діяльність організаційної клітини під кутом місцевих потреб та можливостей, треба би мати дуже великий контрольний апарат, на який важко було б здобутися при наших матеріяльних можливостях та при теперішній ситуації на ринку праці. І тому це завдання мусить частинно перейняти чинник, обзнайомлений з місцевими умовинами, який власними очима бачить, що робить місцевий УДК. та що треба б і можна зробити; тим чинником є місцеве свідоме громадянство.

Очевидно, мови не може бути про ніяку формальну контролю, а про таку собі неофіційну, виключно моральну, яка нічим не нарушувала би престижу громадянської установи ані позиції. Бо хіба ж потерпить на тім громадянський інтерес, коли ви, серед приязної розмови, кинете несподівано у приязному тоні таке недискретне питання, як напр.: „Пане голово, чому наш УОТ не має ще досі бібліотеки?"... „Пане референте, чи комісія зимової помочі повстане у нас щойно на весну?..." ...„Пане секретаре, нині по 9. годині канцелярія УДК. була ще замкнена; чи урядові години є лише для сторін, не для урядовців?"

Віримо, що заінтерпельований громадянин не скаже вам на те: „Не можу відповісти, бо це урядова тайна", ані: „Згідно з авторитарними засадами роблю, що уважаю за відповідне, і не думаю оправдуватися перед сірою масою..." Віримо, що почуємо річеву відповідь, за якою піде теж відповідний розпорядок і відповідна поправа відносин.

Найкращою площиною для такої невинної контролі прилюдної опінії була б товариська світлиця; вона була б рівночасно місцем, де можна б почути не одну цінну думку, не одну цінну ініціятиву, де можна обговорити неодну громадянську справу, може й краще, ніж на засіданні. Засідання — це обовязок. Люди домагаються скорого темпа нарад, без довшого обговорювання поодиноких складніших питань, які через те інколи давненько чекають своєї полагоди. Обговорюючи публичні справи при клюбовому столику, громадянин не жалує вечора: побут у світлиці — це для нього розвага, відпочинок по праці. Товариські звязки, товариське життя, це один із найкращих двигунів громадянської праці та найкультурніша форма взаємної моральної контролі. Тому на орґанізацію світлиць треба глядіти, як на один зі засобів поглиблення й активізації нашого громадянського життя.

Галіт Б.

Протиалькогольна і протинікотинна боротьба в Німеччині

Українці, що курять і пють алькоголь, бажаючи заспокоїти свою нечисту совість, показують абстинентам на німців, що їх бачимо у Ген. Губернаторстві: ось, мовляв, вони курять і пють, та при цьому знаменито виглядають і ніхто їх не вчить тих чудернацьких абстинентських засад, як це роблять українські відродженці. Передусім люди забувають, що тепер війна і що вояки на війні мають свої права. По-друге, стрічаємо багато вояків ще зі світової війни, які мають старі вкорінені звички. Але все це не значить, що в Німеччині не ведеться протиалькогольна й протинікотинна боротьба! В абстинентських засадах вихована вже нова гітлерівська молодь.

Саме канц. Адольф Гітлер звернув увагу на конечність зорганізованої боротьби з отрутами: алькоголем і нікотиною. Фірер завсіди підкреслював, що абстиненція — це один із засобів перевиховати молодь на ідейних працівників, які — перейшовши пробу здержаности в малому — готові будуть і до більшої посвяти, самопожертви для нації. Він сказав м. ін. такі важливі слова: „Алькоголь потягнув за собою багато більше жертв, ніж війна в тому самому часі і просторі".

Тому то й у виховання „Гітлерюгенд" включили протиалькогольне і протинікотинне освідомлення, а перший провідник Гітлерюгенд (гітлерівської молоді) Бальдур фон Ширах вкладав всю душу в те шляхотне завдання. Які гарні висліди дала така плянова зорганізована праця — це можна бачити, зустрінувшись з гітлерівським молодняком. Ми мали змогу познайомитись з тими завзятими молодими німецькими абстинентами ще в 1937 р. підчас XII. Міжнароднього Протиалькогольного Конґресу у Варшаві. Між 27-ма народами світу взяли й українці участь, а вистава нашого Протиалькогольного й Протинікотинного Т-ва „Відродження" була продовж 6-ти днів найцікавішим фраґментом конґресу. Підчас виголошування привітів від абстинентської молоді зсього світу за німецьким провідником молоді Бальдуром фон Ширахом хотів і наш представник зложити привіт, але польсько-французька президія не допустила до цього. Український реферат відбувся на комісії, де предсідником був... німець. Найбільшою симпатією обдаровували нас тоді саме німці і фінці, тому, що в нас і в них найкраще була зорґанізована протиалькогольна боротьба, з тією хіба різницею, що в них держава підпомагала той рух, а в нас — держава перепинювала, а то й карала (головно Волинь). Німецькі зіставлення (діяграми і ґрафікони) виказали, що німецькому народові не байдужа протиалькогольна боротьба.

Виявляється, що в Німеччині є дуже багато окремих видавництв (найповажніші „Neuland-Verlag", Берлін), які видають окрему абстинентську пресу і літературу. Кільканадцять місячників і кілька квартальників — оце поважний вклад в абстинентську пропаґанду в Німеччині. На згаданому Міжнародньому Конґресі у Варшаві німці були приємно здивовані, коли почули, що ми ведемо також сильну акцію проти курення (до речі: на тому Конґресі у Варшаві був окремий кабінет для курців). Всі народи ведуть рішучу боротьбу з алькоголем, але не всі поважно борються з язвою курення. А воно — зокрема в нас — більше нещастя те курення, ніж пиття. Бо прокурюємо більше, ніж пропиваємо! Тому то наше Т-во „Відродження" після кількох літ перейшло з самого протиалькогольного фронту також на протинікотинний. Такий самий поступ видний і у німців. У Берліні виходить окремий місячник „Reine Luft" („чисте повітря"), який містить дуже цікаві статті на тему протинікотинного руху в Німеччині та подає способи лікування налогу курення.

Окремою галуззю протиалькогольної боротьби в Німеччині є фабрикація овочевих безалькогольних вин і різні перетвори з овочів. Завдяки підмозі держави й розвиненій торговлі — повстало в Німеччині багато фабрик для овочевих перетворів, м. і. одна дуже поважна фірма біля Франкфурту н. М., до якої приймають учнів із різних країв. Дуже добрі безалькогольні овочеві вина мали ми нагоду випробувати якраз на згаданому Міжнародньому Конґресі.

Це дуже практичний засіб боротьби з алькогольними напитками.

Це правда, що протиалькогольна боротьба в Німеччині не така завзята, як це було в нас, зокрема за Польщі, коли то наша боротьба загострювалася бойкотом державних монополів. У Німеччині були (бодай до 1937 р.) м. і. товариства, які мали на меті тільки боротьбу „з надмірним пияцтвом". Але швидко протиалькогольний рух Німеччини став на засадничу основу, що знайшла своїх рішучих прихильників серед нової гітлерівської молоді.

Як ми вже згадали, і тут — як в усьому — добрий приклад дає Фірер, що сам не курить і не пє алькоголю. Вся надія — в молоді. Тільки вона може опертися налогам своєю сильною волею.

Яр. Д.

—o—

ЛІК НА НАЛІГ КУРЕННЯ І ПИЯЦТВА — ЦЕ СИЛЬНА ВОЛЯ І ПРАЦЯ!

„Українська Служба Батьківщині"

ОБОВЯЗКОВА ФІЗИЧНА ПРАЦЯ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ.

У 69-тому числі „Денника Розпорядків ҐҐ" в 9. 12. 1940 появився був розпорядок про „Службу Будови в ҐҐ". В першому параграфі цього розпорядку сказано, що „Служба Будови" призначена для виконування загально-хосенних праць або таких праць, що мають загально-державне значіння (напр. будова доріг, залізниць, реґуляція рік і т. п.), як теж для ужиття її на випадок катастрофи. На підставі цього розпорядку (§ 2) Ген. Губернатор покликує цілі річники або їх частини до виконування служби в „Службі Будови" та означує час її тривання. Зі сказаного виходить, що праця у „Службі Будови" є засадничо обовязкова. Одначе до „Служби Будови" приймають теж на підставі добровільних зголошень. (Очевидно йде тут про осіб, що не підлягають призивові).

Розпорядок передбачує 3 групи по національности, а саме: „Українська Служба Батьківщині („Українішер Гайматдінст", „Польська Служба Будови" і „Ґуральська С. Б." Провідника „Служби Будови в Ґ. Ґ." іменує Ген. Губернатор і його уряд втілений до відділу внутрішніх справ при уряді ҐҐ. Для виконання „Служби Будови" мають бути зорґанізовані при шефах областей і повітових (міських) старостах відповідні установи, а покищо, цю працю виконують уряди праці (Арбайтсамти).

Цими днями провідник „Служби Будови в ҐҐ" видав на підставі розпорядку Ген. Губернатора розпорядження про побір до „Служби Будови" на 1941 рік — покищо у краківському дистрікті. В цьому році праця в „Службі Будови" є передбачена як **примусова для мужчин, уроджених в 1919 і 1920 рр.** та як добровільна — **для добровольців від 18—30 року життя.** Праця триватиме 7 місяців. Учасники „С. Б." одержують: харч, робітничий одяг і мешкання. **Ті, що працюють в „СБ", є звільнені від іншої обовязкової праці (виїзд до Райху).** Відбута праця в „СБ" дає опісля право на полекші при одержанні заробіткової праці. **В нових відділах „Веркшуцу" дістануть заняття в першу чергу ті, що відбули працю в „Українській Службі Батьківщині". Теж УЦК вимагатиме посвідки з переведеної праці в „УСБ" при уділюванні стипендій та при виробклюванні паспорту на виїзд, на студії.**

Що торкається таборів „Української Служби Батьківщині", то вони будуть приміщені **тільки на українських етнографічних теренах.** Цим самим праця, що її виконуватимуть учасники „УСБ", буде проводитись з очевидним хісном для місцевого українського населення. У таборах „УСБ" будуть звязкові між молоддю і владою, УЦК чи УДК матимуть змогу дбати про моральні і культурні потреби працюючої молоді.

Команда „Служби Будови" має на основі минулорічних таборів „УСБ" — на жаль — велике застереження щодо праці їхніх українських учасників. Можливо, що причиною цих застережень є те, що учасники „Української Служби Батьківщині" були фальшиво поінформовані про цілі і завдання „УСБ". Компетентні німецькі чинники підносять закид, що **українська молодь** недисциплінована та що видайність її праці була менша від видайности праці „Польськ. С. Б.". Прикро і стидно, але правдиво...

В останньому часі з боку цих чинників виринула була навіть думка, щоби зліквідувати окремі національні ґрупи „Служби Будови" та залишити одну спільну „Службу Будови в ҐҐ". З уваги на те УЦК ужив заходів, у висліді яких „Українська Служба Батьківщині" залишається. Одначе **окремі табори праці для українців будуть зорґанізовані тільки тоді, коли українці приписаного віку зголосяться добровільно до приналежних урядів праці (Арбайтсамтів) — і це найдальше до 20 березня ц. р.** та заявлять охоту вступити до „УСБ". При тому завважуємо, що для українців приписаний певний контингент у „Службі Будови", який відповідає загальному числу українського населення в ҐҐ. Супроти того до „УСБ" повинні голоситися й ті, що не підлягають обовязковому призовові до „СБ". Якщо добровільних зголошень не буде, чи не буде виповнений призначений контингент — **українські табори „СБ" будуть зліквідовані, а обовязані до праці будуть примусово втягнені до „Польської Служби Будови" (Польнішер Баудінст).**

Звертаємо увагу на цю велику ваги справу, якою повинні пильно зацікавитись усі УДК—Делеґатури. Зокрема слід повідомити нашу молодь, що праця в таборах є вже проголошена в краківській області як **обовязкова.** Зазначуємо, що обовязок „Служби Будови" стосується також до **інтелігентської молоді.** Вона мусить стати тут прикладом, тим більше, що в таборі буде мати змогу корисно впливати на своїх співтоваришів праці — селян і робітників. І коли хто не зголоситься добровільно до „Української Служби Батьківщині", буде приневолений працювати в **„Польській Службі Будови"** на чужих теренах, для чужої користи та між чужими. Молодь не може робити собі ніяких ілюзій щодо таборів праці, мусить знати, що це **обовязок** (який є теж у Райху) та його може собі влегчити добровільним зголошенням.

Лише в почутті відповідальности української молоді лежить переведення цієї справи так, щоб влада не мала на будуче ніяких застережень та щоб на основі вислідів праці ми мали змогу одержати для учасників таборів нові полекші та удогіднення більш загального характеру.

У порозумінні з німецькою владою референти опіки над молоддю будуть звязковими між молоддю і владою у справі „Української Служби Батьківщині". Тому їхнім обовязком буде негайно зайнятися цією справою, освідомити молодь у тому напрямі та подбати про те, щоб ця акція дала позитивні висліди. Мусимо тямити, що будемо мати те, що собі здобудемо — своєю працею.

До цієї справи ще вернемось.

СПОЛУКА МІЖ ПООДИНОКИМИ ЧАСТИНАМИ ІМПЕРІЇ РВЕТЬСЯ...

НЮ-ЙОРК, 22. II. — Американський щоденник „Ню-Йорк-Таймс" подає: австралійський міністр торговлі Пейдж заявив, що Австралія мусить у поважній мірі зменшити свій привіз. Австралія розпоряджає кораблями тільки для перевозу найважніших засобів і мусить зберегти долярові резерви. На видатки, звязані з війною, австралійці мусітимуть замінити „уіски" — вином, чай — молоком та овочевими соками і привикнути до свойого тютюну, шовку та бавовни.

З цього всього видно, що Австралія не може привозити таких продуктів, як чай і бавовна, хоч в Індії і в інших частинах імперії є аж надто багато тих сировин. Вони їх не в силі продати. Кілька тижнів тому відбулася у Дельчі господарська конференція східних частин британійської імперії. На ній обговорювали необхідність посилити товарообмін. Питання корабельного тонажу стало тепер найбільше загрозливе, як для самої Англії, так і для всієї британійської імперії.

БОГДАН ЛЕПКИЙ 28)

Крутіж

(Історичні малюнки з часів гетьмана Виговського).

Ранок був тьмавий. Осіння імла лежала, як море, і навіть не гадала вставати. Було так темно, що в Уласовій хаті челядь каганці позасвічувала.

„Посидьте ще хоч днину-дві", — просила Устя свого гостя, — „бо і як же вам у таку темінь пускатися в дорогу!"

„Не ті часи, щоб без діла сидіти, — відпрошувався Босаковський. — Край у небезпеці, гетьман також. І полковницю Нечаєву пора вже нам у Чигирин відвезти. З кожним днем небезпечніше стає. Навіть не знаєш, кого боятися, своїх, чи чужих, Цицюри, чи царських ратників, чи Юрася? Такі часи!"

„Ой, погані часи!" — притакувала Устя. — „Погані!.. А все ж таки добре, що ви Нечаєву від харцизяв відбили. Погадати лиш: полковника Нечая жінка, а покійного гетьмана Богдана рідна доня харцизам у руки попала! Боже ти мій, падоньку мій, ось яких то часів довелося нам дожити!"

„Устє!" — гукнув на жінку Улас, — „не падькай, лиш іди та готуй харчі на дорогу. Як мають їхати, то хай їдуть нині, бо завтра, хто його зна, що буде".

Устя не радо пішла, але наготовила такого, що на цілу сотню на тиждень стало б. І вареного, і печеного понапозшувала, бо то не звичайні козаки, а полковниця Нечаєва із знатними жінками в далеку дорогу їде.

А старий Улас також не дармував: для синів і челяди підбирав зброю.

До кожної шаблі й пістолі приглядався. Пригадував собі, де, коли і як вони йому служили. Минулі годи й далекі походи, мов живі перед ним виступали.

„Було колись, було", — шептали його вуста і хитався на підголенім лобі великий сивий оселедець.

„Оця пістоля далеко несе і мітко влучає", — казав до Босаковського. — „Прийми її від мене. Не дорога штука, але добра (усміхнувся). Так і з людьми буває. За деякого на око ти й шеляга не дав би, а на ділі він гарний чоловік. І навпаки".

Босаковський прийняв пістолю і розцілувався з Уласом.

„Якщо Бог милосердний дасть мені до моїх »майонтків« вернутися, то я тобі звідтіль таку пришлю рушницю, що на іншу ти й дивитися не схочеш. А нині хіба тобі оцей ріжок дарую. Я з нього висипав чорного проса кірців, щоб не збрехать, десять, коли не більш".

І вручив Уласові пороховницю, що її в бою в одного розбишаки відняв.

„Ріжок славний, сріблом кований, ще й позолочений, від мого покійного діда маю, хай з Богом спочиває", — прихвалював.

Улас оглядав пороховницю.

„Спасибі. Спасибі тобі. Жаль тільки, що на стіні без діла повисне, — жаль, що не піду з тобою".

„А хто тебе тримає?" — схопилася Устя. — „Вільному, воля! Як хочеш, то йди! Іди, дурій на старі літа!"

„А тебе я на кого лишу?" — всміхнувся Улас. — „Ще, чого доброго, наскочать на наш хутір харцизи й прірвуть мою краю".

„А лихий тебе прірвав би, язикатий діду!" — відрубала йому Устя. — „То я тобі догоджую, як чирякові в роті, а ти ще насміхаєшся з мене! Ану, ноги на плечі й геть мені з двора, щоб тут і духом твоїм старечим не пахло! Чув?!"

(Далі буде).

З голосів преси

„Нема відповіди"

Німецька преса у своїх кореспонденціях з невтральних держав, що мають контакт з з Англією і втримують там своїх кореспондентів, — стверджує на основі тамошніх звідомлень з Лондону, що в Англії панує все більший настрій пригноблення. **„Ноес Вінер Таґблят"** довідується через свого кореспондента в Штокгольмі, що

»в Лондоні на цілій лінії пропаґанди запанувала мовчанка. Розторощуюче враження викликали там не тільки летунські й морські німецькі удари, але також дипльоматичні осяги держав оси на Балкані. У справі останніх німецьких осягів відмовився морський міністр лорд Александер у палаті громад дати взагалі будь-які пояснення. Один із послів поставив у палаті громад запит, що є на ділі зі справою німецького нападу на англійську корабельну каравану, внаслідок чого затоплено аж 13 кораблів з незвичайно великим тонажем. Лорд дав на це таке клясичне пояснення: »На це питання годі відповісти, не допомагаючи одночасно таким чином ворогові. А це не лежить у громадському інтересі«.

Що торкається дипльоматичних неуспіхів Англії на Балкані, то речник англ. уряду, — перескакуючи соромливо кількома словами справу англійської політики на південному сході, — заявив, що на останні англійські предложення не прийшла ще взагалі ніяка совітська відповідь. Міністр Бетлер тому й дивується, що совітський уряд не вважає потрібним навіть відповідати на англійський запит. На черговий запит, як Англія поставилася до факту прилучення балтійських держав до Совітського Союзу — була відповідь, що тут іде властиво про правниче оформлення стану, який на ділі вже заіснував.

Це вже більше ніж трагікомічне, як англійський уряд намагається викрутитися перед власним населенням з безличчі своїх поразок на дипльоматичному полі Европи. На широкому світі ніхто вже не дасть більше ні шилінга за рядок англійської пропаґандивної брехні. Назагал, окреслив речник англ. міністерства закорд. справ справу взаємин із Совітами, як заплутану і супроти якої він не може занятии ніякого становища. Це також насвітлює відповідно хаос т. зв. інформацій, що їх кидає в світ англійський уряд, опинившися у сліпому куті«.

Далі підкреслює кореспондент слова, з якими звернувся перший лорд адміраліції до англійської армії. Він закликав вояків: „Хай заволодіє нами всіми геройський дух Дінкірхену!"

Як відомо, в Дінкірхен спаслася англійська армія, тікаючи на англ. кораблі. Кореспондент слушно завважує, що коли англ. армія має справді боротися під гаслами Дінкірхену, то невеселі вигляди Англії на майбутнє.

Анґлійський відворот

Болгарсько-турецький договір про ненапад усе ще не перестав бути актуальною політичною сензацією в світі. Причина в тому, що на Туреччину рахувала Англія на 100 відсотків на випадок нових балканських і далекосхідних ускладнень. На цю тему пише **„Франкфуртер Цтґ"** м. ін.:

»Відкликання англійського посла з Букарешту було доказом, що Англія уступила тут зі своїх позицій. В день, коли це сталося, англійський премієр сказав очевидно на адресу Болгарії слова, які напів приваблювали й напів погрожували. Болгари остерегли перед німецьким впливом, а Уінстон Черчіль заявив, що Англія має доволі сили, щоб протиставитися такому впливові. Подумане було це очевидно так, щоб Болгарія підпорядкувалася англійським впливам. Ці слова зустріла болгарська політика дуже холодно й зовсім не рахувалася з ними у своїх рішеннях. В понеділок підписала Болгарія договір приязні з Туреччиною, перекреслюючи тимсамим важливі англійські комбінації. Англійська політика вже здавна, на випадок майбутніх подій на Балкані, брала під увагу саме цей довготривалий стан напруження між Болгарією та Туреччиною. В момент, коли оба колишні противники погодилися, стала англійська політика перед зовсім новим завданням, яке виконати не так легко.

Зокрема дошкульно мусіли відчути в Лондоні поведінку Туреччини. Англія призначувала щонайменше від двох років вважати цю державу своїм васалем. Англійсько-турецький союз з травня 1939 р. був наглядно звернений проти держав оси й підчас війни Англія робила все, щоб взаємини між обома державами стали якнайтісніші та щоб втягнути Туреччину в якнайбільший стан ворожости супроти Німеччини та Італії. Тому то в Англії так дуже і так перебільшено розхвалювали торговельний договір з Туреччиною, що його підписали в грудні 1939 р. Він мав зробити Англію найкращим клієнтом та одночасно першим доставцем Туреччини. Той договір мав більше значіння, ніж тільки господарське. Англія, намагаючись зробитися найкращим торговельним партнером Туреччини, хотіла тимсамим узалежнити її якнайбільше політично від себе. В Лондоні думали тоді, що ту ціль уже осягнули. Тепер зможуть вони там переконатися, що навіть Туреччина ніяк не погоджується завдовольняти на кожному кроці англійські побажання. Турки, засилуючи між собою та Болгарією колишню прірву, роблять це зі зовсім тверезої оцінки справжнього положення в Европі, але одночасно віддалюватися все більше від англ. бажань. Цього факту не в силі змінити клявзуля у болгарсько-турецькому договорі, яка каже, що цей договір не порушує в нічому договірних зобовязань обох контраґентів з іншими державами. Турецька преса вже перед місяцями заявила, що англійсько-турецький союз підписано тільки, як забезпеку перед нападом на Туреччину. Про те, що такий напад не актуальний, знають рівно добре в Анкарі, як і в Лондоні. То ж згадана клявзуля має чисто теоретичне значіння і не порушує ні в чому суті договору з 17. лютого. А договір означає порозуміння між Болгарією і Туреччиною, та тимсамим віддалення від англійської політики.

Ця подія важлива для обох народів, які спостили, що вже порозумілися. Але вона важлива також, як познака все більшого упадку всевлади англ. політики. Старий блеск британського імени не був у силі, — також підчас передишки між великими боями — спонукати дві невеликі держави, щоб сповнили англійські побажання. Навіть окупація частини африканського узбережжя не змогла піднести британський престіж до тої міри, щоби віджили його колишні осяги. Англійці мусять дипльоматично покидати одну країну за другою«.

Даремно намагається британська дипльоматія показувати веселе обличчя; даремно запевняє вона, що софійсько-анкарська подія не є для англійського уряду ніякою несподіванкою. Світ не дається вже більше одурювати такою методою. Відворот Англії зі старих позицій у південно-східній Европі є новим доказом, що дні верховодства Англії в европейській дипльоматії взагалі проминули.

— **ДВА ЕСПАНСЬКІ КОРАБЛІ, „Марнеґро" й „Хуан де Ацтіґаррага" виплили з вантажем пшениці 10.000 тон з Розарія до Еспанії.**

— **РІКА ТИГР виступила з берегів і залила довколичні терени. Для рятування Багдаду треба було висадити в повітря північні надбережні вали. Вода залила 15 кв. км. управної ріллі. Треба було виселювати населення з загрожених околиць. Ця несподівана повінь спричинила поважні шкоди. Тигр звичайно виливає при кінці березня або з початком квітня.**

— **ВСЯ МАДРИДСЬКА ПРЕСА стоїть під враженням великої стихійної катастрофи, що навістила Еспанію. Всі еспанці обєднані в акції допомоги жертвам катастрофи.**

ЛІТВІНОВА УСУНУЛИ ВІД ВЛАДИ

МОСКВА, 24. II. — Колишнього совітського комісара закордонних справ Літвінова усунули зі становища члена Верховного Совіту СССР, бо він не виконував своїх обовязків члена.

БОМБАРДУВАННЯ БУРМАНСЬКОГО ШЛЯХУ

ТОКІО, 24. II. — Аґенція Домеї подає, що чотири японські відділи гидропліянів налетіли над Кунмін, столицю Юнан і збомбардували військові обєкти біля цього міста. Також збомбардовано та важко ушкоджено міст на вузловій точці бурманського шляху біля Ґуйтуну.

ПЕРЕДЧАСНІ НАДІЇ АНҐЛІЙЦІВ

РИМ, 24. II. — У звязку з боями в **Африці** італійська пресова аґенція Стефанія каже, що Лондон переціннює свої успіхи в північній Африці. Одночасно Англія не доцінює відпірности італійського внутрішнього фронту. Хоробра оборона **Керену** примусила англійців змінити свій операційний плян в **Еритреї**. Геройський спротив твердині у **Джарабуб** приніс її командантові майорові Кастана підвищення на підполковника. Обі ці події доказують непохитність боєвого духа італійської армії. Не завсіди щасливі події в північній Африці не мали на нього ніякого впливу.

Всупереч заявам англійського уряду й преси, війна в **Африці** щойно тепер почалася. Англійська преса викликує серед населення британського острову безпідставні надії і розмальовує перед нею оманні образи, позбавлені всяких дійсних основ. Англійці легкодушно й передчасно поробили висновки з того, що англійські війська посунулися наперед на просторах „західньої пустині". Англійці забули про те, що всі ті воєнні терени є наче на марґінесі воєнних подій. Вони є наче одним великим суцільним воєнним тереном. Кожної хвилини можуть початися на ньому дійсні воєнні дії.

ПРИШПИЛЕННЯ АНҐЛІЙСЬКОЇ БРЕХНІ

БЕРЛІН, 24. II. — Британська адміраліція подала статистику втрат, що їх потерпіли англійці тоді, коли німецькі спадні літаки затопили великий ворожий кружляк **„Савтгемптон"**. Англійці подають, що вони тоді втратили зі 700 членів обсади цього корабля 93 старшин і моряків. Та це не згідне з правдою, бо на 700 моряків цього корабля погибло 482. Тимсамим не відповідає правді фальшиве повідомлення британської адміраліції про те, що кружляк „Савтгемптон" затопила його власна залога.

НІМЕЦЬКА АКЦІЯ НА ІНДІЙСЬКОМУ ОКЕАНІ

БЕРЛІН, 23. II. — **Головне Командування Німецьких Збройних Сил** подає:

Німецькі воєнні кораблі затопили **на Індійському океані англійський торговельний** корабель „Кенедіен Дризер" **містоти 7.178** тон. Цей корабель для замаскування вивісив прапор Злучених Держав і мав збоку вимальовані американські відзнаки.

Одне підводне човно повідомило про затоплення торговельного корабля містоти 4.350 тон. Боєві літаки заатакували англійські торговельні кораблі на східньому побережжі **Англії** та затопили один пароплав містоти **4.000 тон**, важко ушкодили два великі кораблі-цистерни та низку кораблів.

Вночі на 22. II. ескадри боєвих літаків обкидали успішно **бомбами** портові уладження у **Свенсі**. На західньому побережжі **Англії** заложено міни перед двома пристанями.

В районі **Середземного моря** німецьке летунство перевело успішні налети на портові обєкти в **Бенґазі**, летовище в **Берка** та скупчені війська на південь від **Бенґазі**.

Ворог скинув минулої ночі розривні й запальні бомби в північній і західній Німеччині.

Новинки

КАЛЕНДАР

ЛЮТИЙ

25. Второк — Малетія арх.
26. Середа — пр. Мартина.

— ПОДАЄМО оцим до відома, що „Буквар для І. кляси", „Українська читанка для III. кляси" й „Українська читанка для IV. кляси" та книжка „Нищення українських церков на Холмщині" — вичерпані, тому просимо цих книжок не замовляти. — „УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО".

— ДО НАШИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ У НІМЕЧЧИНІ! Подаємо оцим до відома, що ми зліквідували наше конто в Дрезднер-Банку в Катовицях. Всі вплати просимо спрямовувати лише на чекове конто 680-85 Берлін. — Рівночасно просимо всіх наших передплатників, а головно наших передплатників у Німеччині, щоби свої адреси подавали ВИРАЗНО Й ЧИТКО. Невиразно й нечитко написана адреса спричинює спізнення нашого часопису, а навіть його неодержання, хоч наша Адміністрація його точно й правильно висилає. — „УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО".

— УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА В ПОЗЕНІ. Дня 16. II. о. Петро Євсеєвський відправив уперше в місцевій православній церкві Службу Божу в українській мові. Співав мужеський хор під орудою В. Шевчука.

— ЛІСОВИКИ! Є можливості обсадити місця на наших етнографічних теренах своїми кандидатами. Тому просимо всіх лісовиків (інжинірн, лісничі, побережники, канцелярійний персонал), які перебувають на терені Ґен. Губернаторства, Протекторату й Великої Німеччини, подати нам такі дані: 1) адреса, 2) життєпис, 3) де й від якого часу та в якому характері в лісовому чи іншому званні працює — евент. є без зайняття, 4) знання мов у слові й письмі, зокрема німецької мови, 5) заяву, чи хотів би вступити до лісового звання в Ґен. Губернаторстві. Статистичні дані, які є в нас з двох попередніх оголошень, неповні, бо зайшли поважні зміни, головно в адресах. — УЦК, Господарський Відділ.

— СЕКЦІЯ ТОРГОВЕЛЬНИКІВ при Комісії Міста УДК у Кракові повідомляє, що в с е р е д у, дня 26. лютого в год. 19.30, в салі „Просвіти", Адольф Гітлер-Пляц 12, II. п., відбудуться СХОДИНИ українських купців і тройгендерів. Прохаємо всіх українських торговельників у Кракові у власному інтересі прибути. Справи дуже важні й актуальні. Також взиваємо всіх торговельників чимскорше реєструватися в канцелярії Комісії Міста УДК у Кракові (вул. Льоретанська 18).

— СТЕФАНИК ПО НІМЕЦЬКИ. У щоденнику „Кракавер Цтґ." ч. 43 з ц. р. ред. Ґустав Андрашко помістив дуже гарний переклад новелі Василя Стефаника „Сини" разом з ілюстрацією Е. Козака. Твори Стефаника дуже важко перекладати тому, що вони писані своєрідним покутським говором.

— ВОВКИ НА ЛЕМКІВЩИНІ. Вже від осени 1940 року поява вовків у Мисцовій біля Змиґгороду була щоденним явищем. Місцеві селяни мали великі шкоди. В останніх часах вовки заходили навіть до села. Вночі около 3 год. з 13-го на 14-го лютого ц. р. один вовк зайшов навіть до кухні на приходство в Мисцовій. Дружина священика почула стукіт на подвірю, а відтак стукій той перенісся до сіней. Хвиля пізніше відчинилися зі стукотом двері до кухні й звідси чути було до сусідньої кімнати бійку на підлозі й гарчання пса. Тоді вибігла дружина священика до кухні, збудився також і парубок, та обое бачили, як пес і якась друга звірюка кусалися на підлозі. На крик слуги, пес сховався під ліжко, а друга звірюка вибігла дверима на подвіря. Через вікно можна було пізнати, що це темна звірюка, подібна до пса. Щойно рано пізнали по слідах на снігу, що це був вовк, що побіг відтак у сторону ліса.

— ЗЕМЛЕТРУС навістив східню частину Ірану — Біджан. Серед мешканців прийшло до паніки, вони стали масово покидати будинки. На щастя землетрус тривав коротко й не спричинив більших шкід.

— ЗЕМЛЕТРУС В ЕСПАНІЇ. В місцевости Біґо відчули землетрус, що тривав 2 секунди. Перелякане населення вибігло на вулицю. Матеріяльні шкоди невеликі. Землетрус відчули також у Пентебедрі та Байоні. У Пентебедрі землетрус ушкодив кілька будинків.

— НАПАД НА БАНК. На Сентрел Резерв Бенк у Шангаї напало три китайці, озброєні ручними гранатами. Вони намагались дістатися до бюра директора банку, але їх прогнали. Вони застрілили китайського сторожа, що хотів їх зловити.

— ВЕЛИЧЕЗНИЙ БУРЕВІЙ, що навістив Еспанію, повиривав біля Байони 5000 пінієвих дерев. Внаслідок бурі, що лютувала біля Ель Ферраль дель Кавдільо, мусіли закрити пристань і припинити корабельний рух. У провінції Касерес буревій повиривав з корінням 15.000 дерев.

— КИТИ БІЛЯ НОРВЕГІЇ. Біля південного побережжя Норвегії, недалеко від Хрістіянзунду, появилися кити. Кілька з них зайшло до одного із фйордів, де їх повбивало місцеве населення. Один з тих китів мав 200 кг. ваги, другий 2.000 кг.

— У СТОЛИЦІ ЕСПАНІЇ, Мадриді, завалився будинок, що вже віддавна погрожував заваленням. Катастрофу приспішили останні бурі, що навістили Еспанію. З румовищ видістали 10 трупів та 4 ранених.

Малий фейлетон

Aqua vitae

Пиймо, друзі, грай музика,
Нам вже все одно .

Ні, таки не все одно. Місяць лютень добігає кінця, а на нещасній оковитці вже всіх псів з Ґен. Губернаторства перевішали. І ніхто ані пальцем не кивне. Тому я дістав припоручення від усіх прихильників цієї симпатичної добродійки людства прилюдно обуритись в обороні нещасної, погорджуваної, поневіряної, відсуненої від чести, позбавленої горожанських прав — горілки. Щоб їй хоч би частинно винагородити всі заподіяні кривди, піднесім перш за все оклик:

— Хай живе горілка!

А тепер приступимо до акту регабілітації.

Проте я не потрактую вас такою пустомельщиною, як вороги. Їм залишаю дешевий патос і демаґоґію. Тут говоритимуть певніші свідки — факти.

Що ж говорить нам перший свідок — історія?

Отже вже великий наш прародич Ной попивав на хвалу Божу. А хіба не добрий махер був із нього, коли побудував ковчег і спас людський рід від загибелі. І в небі тішився великою пошаною, бо за те, що син насміхався з пяного батька, Бог прокляв Хама.

Грецькі володарі Олімпу теж незгірше потягали якийсь нектар. А ніхто не буде настільки наївним, щоб повірив, що в ньому не було алькоголю. Зрештою, річ загально відома, що боги люблять потягнути з пляшчини. Особливо Бакх. На те вони й боги.

Про старовинних римлян не мушу згадувати. За них говорить назва, що нею охрестили божеський трунок — aqua vitae.

Якщо декому історія не промовляє до серця, то візьмім літературу. З браку часу й місця обмежимося лише до рідного загумінку.

Майже всі мистці слова попивали. Мало того, деякі тільки писали, коли попивали. Візьмім хоча б Тичину.

Зрештою, коли ми вже при літературі, то коли б захотіли випросити з неї горілку, то довелося б викинути на смітник принаймні половину нашого драматичного репертуару. А тоді що? — питаю. Чим заступили б такі твори, як, скажемо, „Як ковбаса та чарка"? Що ставили б аматорські гуртки?

Але лишім такі грубо наукові розважання. Берім життево.

Яких чудесних метаморфоз доконує горілка. Випете, напр., декілька чарок. Тоді приходите, так сказати б, у стан, або шкуру овечки чи (коли волієте) барана. Ви тоді так дотепно розмовляєте, ви такі згідливі, чутливі, покірні. Одним словом, симпатичні, як баран.

Тут мушу вам зрадити один секрет із власного досвіду. Отже я був сам раз у стані овечки чи пак барана. І що гадаєте? Моя дівчина сказала, що я їй тоді найбільше подобався. Бігме, не брешу!

Коли далі попиваєте, тоді переходите в другу стадію — льва.

Ви тоді робитесь дуже войовничі. Бойовий дух вступає в вас. Вам — море по коліна. Ви йшли б на бій з драконами, смоками, ґіґантами. Як тоді прекрасно виголошується всілякі патріотичні промови, як смакують тости „На погибіль ворогам!".

Врешті є третя стадія. Називається... Ні, не скажу — соромно. Зрештою ви самі знаєте, з... обсервації. Бо, думаю, що нікому з симпатичних симпатиків симпатичної добродійки ніколи не доводилось і не доведеться в ній побувати. Але, на всякий випадок, щоб не було непорозуміння, як то каже приповідка:

„Чоловік не свиня, більш відра не випе".

А якщо б таки комусь трапилась така знаменита „оказія", то нехай для безпеки відро затримає коло себе — придасться. Це є дуже прекрасне сусідство вінця створіння — людини із звичайним відром!

Тому:

Пиймо, друзі, грай музика,
Нам вже все одно...
Але більше ні краплини
Над одно відро...

А тоді напевно будете симпатичними баранами з львиними серцями.

ЩИПАВКА.

Зі спорту

УСК „ПРОЛОМ"-ПЕРЕВОРСЬК — КЛК ЯРОСЛАВ
3 : 1 (1 : 0).

Дня 16. II. відбулися в Переворську товариські змагання копаного мяча між „Проломом" і КЛК Ярослав. Гра назагал цікава, деколи загостра. „Пролом" переводив грізні акції, гарні комбінації під воротами противника. Воротар Ярослава дуже добрий, спокійний, опанований і жертвенний. Ворота для „Пролому" стрілили Прийма, Бартошко й Юськевич, для Ярослава — Коженьовський. Суддя п. Ульріх — добрий. Грище — болотнисте, видців мало.

ЗА ЧАШУ КРАЙСГАВПТМАНА ЯРОСЛАВА

Дотеперішні висліди змагань за чашу п. Крайсгавптмана Ярослава — в дні 16. II. ц. р.:

	точки:	стан воріть
„Пролом"-Переворськ	5:1	7:1
Д. С. Г. Ярослав	4:2	11:5
Піонірн-Переворськ	4:2	8:6
КЛК Ярослав	3:3	8:7
Артілері Ярослав	2:2	3:5
Інфантері Ярослав	2:4	1:6
УСК Радимно	0:6	2:9

СТОЛОВИЙ ТЕНІС.

Товариські змагання у столовому тенісі 16. II. між КЛК Ярослав і „Проломом" з Переворська закінчилися перемогою Ярослава 8:0.

Короткі вістки

— АНҐЛІЙСЬКИЙ щоденник „Дейлі Мирор" помістив лист б. акробата й героя світової війни. Він просить дати йому собаку, бо живе самітно й уже зовсім осліп. Так Анґлія дбає про своїх героїв...

— НЕДАВНО вернулася зі своєї поїздки по Німеччині румунська фільгармонійна орхестра. З вдячности за сердечне прийняття у Німеччині, вона присвятить свій найближчий симфонічний концерт німецьким військам у Букарешті.

= БРАК КОРАБЛІВ В АНҐЛІЇ. Один шведський часопис пише, що на лондонському фрахтовому ринку не може дійти до ніяких трансакцій, бо повний брак тонажу.

= ВНАСЛІДОК різниці думок, що повстала серед грецького уряду, мають наступити незабаром деякі зміни в складі грецького уряду.

= ІНДІЙСЬКІ повстанці напали на вантажний самохід, убили одного анґлійського старшину, другого старшину й стрільця ранили.

= ДУНАЙСЬКА КОМІСІЯ почала свої наради у Відні. В ній беруть участь представники урядів німецького, італійського, словацького, мадярського, румунського, югославянського, болгарського й совітського.

= АМЕРИКАНСЬКИЙ парлямент прийняв бюджет маринарки в висоті 242 міліонів долярів на розбудову морських баз на Тихому океані й Атлянтику.

= НАСЕЛЕННЯ АБІСИНІЇ, всупереч анґлійським надіям, залишилося у значній більшості вірним Італії. Населення Еритреї й Сомалі бореться проти анґлійських військ.

КОМУНІКАТ УКРАЇНСЬКОГО КОНСУМУ В КРАКОВІ

В тижні 24. лютого — 2. березня 1941 р. визначено продажу таких приділових продуктів:

Хліб — в дотеперішній кількості й ціні.

Мармеляда — на нормальні карти (дорослі й діти), відтинки „А" 30 і 31 — по 400 ґрамів на особу по устійнених цінах.

Яйця — на нормальні карти (дорослі й діти), відтинок 34 по 2 шт. на особу, в ціні 20 сот. за 1 шт.

*

Ті члени, що в перших трьох тижнях лютого вибирали по 1.40 кґ. хліба на 4 відтинки, свій місячний приділ уже вичерпали. Ті, що на дитячі карти вибирали хліб у місяці лютім лише в Українськім Консумі — зголосяться продовж тижня в хлібній крамниці по вирівнання місячного приділу.

Не вибрані в минулому тижні марґарину й цукор на додаткові карти II. видаватиме Консум в наступному тижні.

Пригадуємо, що в Консумі можна купити в дуже добрих ґатунках і без карток: соки, квашені огірки, бриндзю та власного консервування капусту (квашену, січену й крижівку) і помідори.

УПРАВА.

З концертової салі

Концерт Оксани Цурковської

„Катовіцер Цайтунг" пише: „Нарід, що розпоряджає таким сильним творчим дорібком, як німецький, може без небезпеки для себе займатися мистецтвом інших націй і може сповняє при тім свого рода повинність, коли побіч свого плекає й чужий мистецький дорібок та перевірює його зміст. Ця думка була також спонукою для 10-го поранного концерту катовицької консерваторії, що знайшов подивугідний відгомів у загалу.

Молода українська піяністка **Оксана Цурковська** представилася з українською фортепяновою музикою: „Легенда" П. Косенка в стилі баллядової музики романтичної доби, „Український Танок" в живих синкопованих ритмах, і прелюдія „Фіс-дур" Л. Ревуцького, що здається вишколений на музиці Шопена й Чайковського. Кожний із тих трьох творів творить для себе характеристичний, відрубний образок, стилево опертий на західніх зразках, але з очевидною, місцями легкою, місцями сильнішою, фолькльористичною закраскою.

Оксана Цурковська — це піяністичний талан. У першу чергу може подобатися її вроджене замилування до музики та її нетаєна радість у віртуозівській, блискучій техніці. Її техніка розвинена з подивугідною двобічністю: з одного боку майже непогамована сила, з другого ж боку зовсім мягка рука, для якої не істнують, здається, ніякі технічні проблеми. Це у жінок рідкий випадок, що вимагає все ще повного вирівнання. Ці її прикмети можна було вичути при легкім до провірення Лішті („Сонет Петрарки" 104, і 8-а Рапсодія), що його твори відіграла зі святочною бравурою і безпосередньо потім закінчила цілість ефектовно віртуозівською, блискучою, концертовою етюдою Сметани. — Wolfgang Pohl."

— ЗЕЛЕКТРИФІКУЮТЬ залізничу лінію Ліон-Париж, що має дуже великий рух. Це приспішить прихід поспішних поїздів на дві години й дасть змогу заощадити 500.000 т. вугілля річно.

— АНГЛІЙСЬКА фабрика сукна Денса у Менчестері відповідає вже від кількох місяців, що вона не всилі виконати замовлень, бо німецькі летунські атаки знищили всі магазини товарів у цьому місті.

— КАТАСТРОФАЛЬНИЙ ЦИКЛЬОН шалів над Португалією. Найстарші люди не памятають такої бурі. Погибли 102 особи, тисячі осіб було ранених. Загинуло кілька тисяч штук худоби. Шкоди перевищають міліярд ескудів. Розбурхані води ріки Тахо залили портову дільницю Лісабони. Затонули два кораблі й багато човнів.

— ВЕЛИЧЕЗНА БУРЯ лютувала в ґібральтарському заливі. Вона затопила кілька менших кораблів. Біля Ля Лінеа розбився один корабель-цистерна, два менші кораблі та французький пароплав „Роз Шіяфін" із соленою рибою, який захопили англійці. Таксамо розбився англійський корабель „Сент Джордж", що віз цемент для ґібральтарської твердині. Буря ушкодила електричні проводи у Ґібральтарі.

ПРОХАННЯ ПРО СТИПЕНДІЮ НА ЧЕРГОВИЙ ТРИМЕСТР АКАД. СТУДІЙ.

Студенти, які перебувають тепер на терені Райху й задумують вступити на студії — спрямовують свої прохання до УНО в Берліні, SW 11, Заарляндштрассе 54/II.

Студенти, які задумують виїхати на студії з терену Генерального Губернаторства, спрямовують прохання до **Комісії Допомоги Українському Студентству** при УЦК, Краків, Зелена ч. 26. До прохання мають долучити:

Студенти, які користувались уже стипендією в попередньому триместрі: 1. звіт зі студій, власноручно підписаний і з відповідними свідоцтвами, 2. посвідки відповідних студентських організацій, 3. посвідку з університету, що є студентом, на отримання дозволу з Девізенштелле на пересилку грошей.

Студенти, які задумують виїхати з Ген. Губернаторства, зложать: 1. життєпис, 2. посвідку дотеперішних студій (відписи), 3. посвідку студентських організацій (секцій), 4. опінію УДК чи Делеґатури, яку УДК чи Делеґатура перешле в запечатаній коверті безпосередньо до КДУСтуд. при УЦК в Кракові. Прохання слати до дня 5. березня 1941. Подати свою докладну адресу. Прохання без вище поданих залучників не будуть полагоджувані. — **Комісія Допомоги Українському Студентству: Д-р І. Гриньох.**

—о—

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол., 1/16 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередню адресу.

ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 2.143. З Німеччини чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. Курс 1 нім марки 2 злоті; 1 чеської корони 20
При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати читку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. 230-39
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau, Reichsstrasse 34. Fernspr. 230-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei", Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 102-79